

DOCUMENT DE TREBALL

Última actualització 21/09/2018

GUIA DE CONTRACTACÓ PÚBLICA SOCIAL
A L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

GUIA DE CONTRACTACÓ PÚBLICA SOCIAL A L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

I.- ANTECEDENTS

En la sessió plenària de 26 de febrer de 2016 es va fer pública una declaració institucional de l'Ajuntament de Lleida per la compra pública ètica i sostenible. En aquesta declaració es feia una especial referència en la defensa dels valors bàsics que emanen dels criteris ètics relatius al compliment de les convencions internacionals i els estàndards sobre condicions laborals, eliminació de discriminacions en matèria d'ocupació, lluita contra la explotació infantil, defensa de valors solidaris, reducció de la desigualtat social, inserció laboral, etc.

El Ple de 22 de juliol de 2016 va aprovar una proposta de resolució per adequar el Plec de Clàusules Administratives Generals de Contractació incloent aspectes ètics laborals igualtat de gènere, inclusió social i mediambientals. També s'acordava promoure la contractació per lots, augmentar els terminis de publicitat i presentació de propostes, fomentar el rol actiu de la Mesa de Contractació, introduir clàusules de lluita contra els paradisos fiscals i incloure clàusules de foment de compra de productes de proximitat, de baixa empremta de carboni o de producció ètica. També es va aprovar elaborar un Pla anual de contractació.

El Ple de 25 de novembre de 2016, va aprovar una moció per la redacció d'un document guia que defineixi la inclusió de les clàusules socials, pel foment de la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats, en la contractació pública de l'Ajuntament de Lleida. El text de la part dispositiva d'aquesta moció era el següent:

“1r. Instar a l'Ajuntament de Lleida a desenvolupar un document guia, definitiu, seguint la tasca ja iniciada, que defineix com aplicar a la contractació pública, les clàusules socials pel foment de la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats i altres col·lectius amb especial vulnerabilitat i risc d'exclusió social.

2n. Per aquesta tasca es crearà, en el termini no superior a un mes, una Comissió per a la contractació responsable, que reprenent les tasques desenvolupades en el mandat anterior, i basant-se en la proposta realitzada des de les entitats del tercer sector, tindrà com a funció l'estudi i definició de les clàusules socials susceptibles de ser incorporades en els plec de condicions de contractació de l'Ajuntament de Lleida, així com la reserva de certs contractes a centres especials de treball, empreses d'inserció i entitats sense afany de lucre que tinguin per finalitat la integració laboral i social de persones en risc d'exclusió social, i altres col·lectius d'especial vulnerabilitat.

Aquesta Comissió estarà formada per persones representants dels grups polítics, representants de les entitats del tercer sector, de les patronals i dels sindicats, així com personal tècnic de l'Ajuntament.

Aquesta Comissió es reunirà un cop al mes, o sempre que sigui necessari, per tal de desenvolupar correctament la redacció consensuada del document.

3r. Els termes definits en aquesta guia seran d'obligat compliment i s'haurà d'incorporar als plec de contractació de tots els departaments de la Paeria així com del organismes i Fundacions a ella vinculats.

4t. S'estableix un termini no superior a 4 mesos, des de la creació de la comissió, per la redacció de l'esmentat document.

5è. Paral·lelament es crearà una Comissió de seguiment del correcte desenvolupament i compliment de les clàusules socials incorporades a la contractació pública.

Aquesta Comissió es crearà, no més tard d'un mes de l'aprovació de la moció, per tal de poder iniciar el seguiment del compliment de la contractació socialment responsable ja inclosa en l'actualitat a la contractació de l'Ajuntament.

La tasca d'aquesta Comissió es pot unificar amb el que s'exposa al Cartipàs de l'Ajuntament, pel qual s'estableix que trimestralment es donarà compte del compliment dels contractes establerts.”.

En compliment de l'acord plenari abans esmentat, mitjançant decret-alcaldia de 9 de maig de 2017, es va constituir la Comissió per a la Contractació Responsable, composta per representants electes dels diferents grups municipals, entitats del Tercer Sector, associacions patronals, sindicals i tècnics/ques municipals.

En el Ple de data 28 de juliol de 2017, es va acordar l'aplicació del Codi per a la Contractació Pública socialment responsable en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el Sector Públic que en depèn, aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya en data 20 de juny de 2017, en els processos contractuals impulsats per part dels serveis municipals, en tant la Comissió per a la Contractació Responsable fa els treballs per poder disposar d'una Guia pròpia de l'Ajuntament de Lleida.

En el Butlletí Oficial de l'Estat de data 9 de novembre de 2017 s'ha publicat la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'Ordenament Jurídic Espanyol la Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Aquesta Llei permet elaborar una guia de contractació que estigui adaptada al conjunt de normativa espanyola i comunitària.

El 26 d'octubre de 2017 es van presentar diferents experiències de l'Ajuntament de Lleida en matèria de responsabilitat social en contractació pública a la Fira Municipalia, dins la jornada “La responsabilitat social a les empreses privades i a la contractació pública: un camí a innovar”).

Expositor: [MUNICIPALIA 2017 - FIRA DE LLEIDA](#)

Tipo: Actividad Municipalia 2017

Lugar:

Horario: jueves, 26 de octubre de 2017 10:00 - 14:00

Lugar: Salón Congresos.

Organiza: Consejo municipal de personas con discapacidad. Ajuntament de Lleida.

10.00 Inauguración

10.15 Responsabilidad social corporativa (RSC) a favor de las personas con discapacidad, un camino para innovar.

Ponente: Sr. Josep Maria Canyelles y Pastó, experto en Responsabilidad Social de las Empresas i Organizaciones. Socio consultor de Vector 5.

10.45 Contratación pública con responsabilidad social, marco normativo, teoría y práctica

Ponentes: Sra. Mercè Correa y Torrens, directora del Departamento de Dirección general de Contratación Pública, Generalitat de Catalunya

Sra. Sònia Castro Morey, abogada y gerente de Plena Inclusión Islas baleares/foQua.

12.15 Pausa-Café

12.45 Experiencias en primera persona: Ejemplos de como hacer realidad y aplicar la Responsabilidad Social a tu empresa y conseguir un nuevo estilo de gestión empresarial que beneficie a todos

Ponentes: Sra. Rosa Agustí, Responsable del departamento de RRHH emprendida J.A.Romero Polo, S.A.U Fundación Mapfre, Programa de ocupación Juntos lo podemos hacer

Sr. Ismael Bertran, director del departamento de RRHH a la empresa SUPSA.

Técnicos municipales del Ayuntamiento de Lleida

14.00 Clausura

El 25 de gener de 2018 es va signar la renovació del Pacte social per la ciutadania fins l'any 2019 que inclou 97 propostes per millorar la qualitat de vida dels lleidatans i de les lleidatanes

El pacte, impulsat per la Paeria i els sindicats CCOO i UGT, permet l'obtenció d'un salari social en el marc d'una societat més justa, a través de diferents eixos transversals que reverteixen en el benestar, la igualtat, l'ocupació, l'habitatge i els serveis a les persones.

II.- FONAMENTS LEGALS

La contractació pública socialment responsable és un concepte en alça, impulsat per la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE. A la consideració segona d'aquesta es destaca que la contractació pública té un paper clau a l'Estratègia Europa 2020, com un dels instruments basats en el mercat que han d'utilitzar-se per a aconseguir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, garantint al mateix temps un ús més eficient dels fons públics. Així mateix, afegeix que s'ha d'incrementar l'eficiència de la despesa pública facilitant en particular la participació de PIME en la contractació pública i permetent que els contractants la utilitzin millor en suport d'objectius socials comuns.

A més, l'article 18.2 de la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE, estableix les bases d'una contractació pública socialment responsable, i obliga els estats membres a prendre les mesures pertinents per a garantir que en l'execució de contractes públics els operadors econòmics compleixin les obligacions aplicables en matèria mediambiental, social o laboral establertes al dret de la Unió Europea, al dret nacional, als convenis col·lectius, a les disposicions de dret ambiental, social i laboral de l'Annex X i als convenis internacionals de la Directiva esmentada.

La contractació pública socialment responsable consisteix a integrar aspectes socials, ètics i ambientals en els processos i fases de la contractació pública. També implica que les decisions en matèria de contractació no consisteixin només a contractar un servei o adquirir un producte per a una utilitat concreta, sinó que tinguin en compte d'altres aspectes relacionats amb la manera i les condicions de producció, els materials utilitzats, les conseqüències de la producció o les condicions laborals de les persones treballadores. Amb la inclusió de clàusules socials en la contractació, no només se satisfà una necessitat, sinó que també es contribueix a assolir una determinada política pública. Conseqüentment, arribar a assolir una contractació pública socialment responsable ha de ser un repte i una obligació per a tots els operadors públics.

La nova Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'Ordenament Jurídic Espanyol la Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Òbviament aquesta transposició incideix de manera especial en la contractació pública socialment responsable; en pot servir com a exemple les referències que fa en la seva exposició de motius, en el sentit següent:

“Se incluyen en los contratos públicos consideraciones de tipo social, medioambiental y de innovación y desarrollo. Estas consideraciones podrán incluirse tanto al diseñarse los criterios de adjudicación, como criterios cualitativos para evaluar la mejor relación calidad-precio, o como condiciones especiales de ejecución, si bien su introducción está supeditada a que se relacionen con el objeto del contrato a celebrar. En particular, en el caso de las condiciones especiales de ejecución, la Ley impone la obligación al órgano de contratación de establecer en el pliego al menos una de las condiciones especiales de ejecución de tipos medioambientales, sociales o relativos al empleo que se listan en el artículo 202.

En el ámbito medioambiental, se exigen certificados de gestión medioambiental a las empresas licitadoras, como condición de solvencia técnica, esto es, para acreditar la experiencia o el «buen hacer» de esa empresa en el ámbito de la protección del medio ambiente. Respecto de

los temas sociales, se siguen regulando los contratos reservados a centros especiales de empleo o la posibilidad de reservar su ejecución en el marco de programas de empleo protegido, extendiéndose dicha reserva a las empresas de inserción y exigiéndoles a todas las entidades citadas que tengan en plantilla el porcentaje de trabajadores discapacitados que se establezca en su respectiva regulación. En el ámbito de la discapacidad, se recoge como causa de prohibición de contratar con las entidades del sector público el no cumplir el requisito de que al menos el 2 por ciento de los empleados de las empresas de 50 o más trabajadores sean trabajadores con discapacidad, cuestión ya adelantada mediante la modificación del hasta ahora vigente texto refundido de la Ley de Contratos del Sector Público por la Ley 40/2015, de 1 de octubre, del Régimen Jurídico del Sector Público.

Además, con el ánimo de favorecer el respeto hacia los derechos humanos, y en especial hacia los derechos laborales básicos de las personas trabajadoras y de los pequeños productores de países en vías de desarrollo, se introduce la posibilidad de que tanto los criterios de adjudicación como las condiciones especiales de ejecución incorporen aspectos sociales del proceso de producción y comercialización referidos a las obras, suministros o servicios que hayan de facilitarse con arreglo al contrato de que se trate, y en especial podrá exigirse que dicho proceso cumpla los principios de comercio justo que establece la Resolución del Parlamento Europeo sobre comercio justo y desarrollo (2005/2245(INI)) en su apartado 2.”.

A més dels principis generals als que acabem de fer referència (que es veuen reflectits en els corresponents articles de la Llei), podem esmentar a títol indicatiu i sense caràcter d'exhaustivitat, la referència a altres articles d'aquesta norma com els següents:

- Article 145.2. Criteris d'adjudicació dels contractes
- Art. 147 Criteris socials de selecció en cas d'empat
- Article 202. Condicions especials d'execució del contracte de caràcter social, ètic, mediambiental o d'altre ordre.
- Article 99. Objecte del contracte (que preveu la divisió en lots).
- Disposició Addicional 4a. Contractes reservats.
- Disposició Addicional 47a. Principis aplicables als contractes de concessions de serveis de l'annex IV i als contractes de serveis de caràcter social, sanitari o educatiu de l'annex IV.
- Disposició Addicional 48a. Reserva de determinats contractes de serveis socials, culturals, i de salut a determinades organitzacions.
- Disposició Addicional 50a. Paradisos fiscals.

Tot i que no és d'aplicació directa a les Corporacions Locals la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni, en el seu art. 159 incorpora també unes prescripcions en relació a la contractació socialment responsable que, de manera subsidiària, ens poden ser d'aplicació. L'esmentat article preveu:

“[...]

2.2. El Govern, per mitjà de l'òrgan competent en matèria de contractació pública, ha de promoure, entre altres mesures, la introducció en els plecs de clàusules de l'exigència d'una declaració responsable o bé la inclusió d'una clàusula ètica per tal que els licitadors, adjudicataris i subcontractistes, o llurs empreses filials o vinculades, es comprometin a complir rigorosament la legislació tributària, laboral i de seguretat social, i, específicament, a no fer

operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

[...]"

També cal destacar la necessitat d'aplicació directa d'altres normes sectorials en matèria de protecció de drets laborals, drets de les persones amb discapacitats, igualtat de gènere, transparència, protecció del medi ambient, etc.

Abans de l'entrada en vigor de tot aquest recent conjunt normatiu, La Paeria ha anat incorporant diverses clàusules socials en els Plecs de Clàusules Administratives Particulars, referits als elements següents:

- Introduir en l'objecte del contracte la satisfacció de necessitats de caràcter social o d'integració de persones amb especials dificultats, com per exemple, en el contracte de manteniment i conservació de la jardineria urbana de la ciutat de Lleida 2011-2013, o en el contracte de serveis de tecnologies de la informació i les comunicacions integrals, tendents a la gestió dels llocs de treball d'extrem a extrem, entre altres.
- Introduir clàusules de contractació preferent de persones amb especials dificultats en el cas de necessitar contractar nou personal.
- Exigència i/o valoració de productes de proximitat en el cas de subministraments, com per exemple, en el contracte de subministrament de lots de Nadal, en el contracte de serveis de menjador de les Escoles Bressols Municipals, etc.
- Clàusules d'estabilitat en l'ocupació i elaboració de plans de formació.
- Clàusules de la gestió de residus en contractes d'obra.
- Contractes reservats a Centres Especials de Treballs, com per exemple el Contracte de manteniment mobiliari urbà de la ciutat de Lleida, Contracte de manteniment de jardineria a la ciutat de Lleida, en diversos sectors, entre altres.

III.- METODOLOGIA

La redacció d'una Guia de Contractació Socialment Responsable ha de tenir en especial consideració els diversos ítems procedimentals i conceptuals que configuren tot el procés de contractació. Des del seu inici (definició de l'objecte del contracte) fins a la seva finalització (comprovació del compliment de tot el clausulat social incorporat).

Cadascuna d'aquestes fases té un contingut i unes limitacions o configuracions legals força diferenciades. Caldrà aportar en cadascuna d'elles els elements que puguin fer compatibles la seguretat jurídica i l'objectiu d'incorporar criteris socials, mediambientals, etc. en tot el procés de definició, selecció del contractista, execució del contracte i exigència de responsabilitats, si escau.

Aquests ítems els podem definir de la manera següent:

1. Introducció en la definició de l'objecte del contracte dels criteris socials que l'Administració pretén complir de manera conjunta amb l'execució material de l'objecte principal (obra, servei, subministrament, etc.).
2. Requisits de solvència que garanteixin les condicions mínimes per la prestació del contracte de manera socialment responsable.
3. Condicions especials d'execució en matèria social que el contractista ha de complir i que venen predeterminades en els corresponents Plecs.
4. Criteris d'adjudicació que afavoreixin que les empreses licitadores els puguin incloure en la seva oferta.
5. Contractes reservats en el percentatge igual o superior al fixat per la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic.

1. Introducció en la definició de l'objecte del contracte dels criteris socials que l'Administració pretén complir de manera conjunta amb l'execució material de l'objecte principal (obra, servei, subministrament, etc.).

Poden incorporar-se finalitats de contractació socialment responsable en la mateixa definició de l'objecte del contracte, afegint criteris socials o ambientals al contingut d'aquest, i addicionar alguna consideració de tipus social o ambiental a la prestació. Aquestes consideracions establertes en l'objecte han d'estar realment vinculades al subministrament, servei o obra que conforma l'objecte del contracte.

L'article 1 de la nova LCSP ho recull, de manera expressa, amb les disposicions següents:

“Artículo 1. Objeto y finalidad.

1. La presente Ley tiene por objeto regular la contratación del sector público, a fin de garantizar que la misma se ajusta a los principios de libertad de acceso a las licitaciones, publicidad y transparencia de los procedimientos, y no discriminación e igualdad de trato entre los licitadores; y de asegurar, en conexión con el objetivo de estabilidad presupuestaria y control del gasto, y el principio de integridad, una eficiente utilización de los fondos destinados a la realización de obras,

la adquisició de bienes y la contratación de servicios mediante la exigencia de la definición previa de las necesidades a satisfacer, la salvaguarda de la libre competencia y la selección de la oferta económicamente más ventajosa.

2. Es igualmente objeto de esta Ley la regulación del régimen jurídico aplicable a los efectos, cumplimiento y extinción de los contratos administrativos, en atención a los fines institucionales de carácter público que a través de los mismos se tratan de realizar.

3. En toda contratación pública se incorporarán de manera transversal y preceptiva criterios sociales y medioambientales siempre que guarde relación con el objeto del contrato, en la convicción de que su inclusión proporciona una mejor relación calidad-precio en la prestación contractual, así como una mayor y mejor eficiencia en la utilización de los fondos públicos. Igualmente se facilitará el acceso a la contratación pública de las pequeñas y medianas empresas, así como de las empresas de economía social.”

2. Requisits de solvència que garanteixin les condicions mínimes per la prestació del contracte de manera socialment responsable.

La incorporació de clàusules de contractació socialment responsable com a criteris de selecció dels licitadors requereix que, per raó de la mateixa naturalesa del contracte, sigui necessari per a la correcta execució d'aquest que: o bé l'empresa adjudicatària tingui unes aptituds específiques i/o una experiència acreditada i uns coneixements tècnics concrets; o bé que el personal adscrit a l'execució del contracte tingui una experiència determinada o unes característiques específiques. Aquests criteris han d'estar determinats a la legislació aplicable, estar vinculats a l'objecte del contracte i respectar els principis d'igualtat i proporcionalitat. Cal tenir present que els poders adjudicadors no poden exigir a les empreses licitadores que tinguin establerta una determinada política de responsabilitat social o ambiental corporativa (considerant 97 de la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE).

3. Condicions especials d'execució en matèria social que el contractista ha de complir i que venen predeterminades en els corresponents Plecs.

Els poders adjudicadors poden establir condicions especials relatives a l'execució del contracte, sempre que estiguin vinculades a l'objecte del contracte i s'indiquin en la convocatòria de licitació o en els plecs de clàusules. Aquestes condicions poden incloure consideracions econòmiques o relacionades amb la innovació, consideracions de tipus ambiental, social o relatives a l'ocupació (art. 70 de la Directiva 2014/24/UE). Les clàusules d'execució detallen com ha de desenvolupar-se el contracte a la pràctica. Es poden incloure en les condicions d'execució d'un contracte aquells factors que estan vinculats amb el procés específic de producció, prestació o comerç de l'objecte de la licitació. Amb les condicions d'execució d'un contracte, els poders adjudicadors han d'establir els criteris de qualitat que més s'adeqüin a les necessitats d'aquest i avançar cap a la consecució d'objectius socials.

L'article 202 de la nova LCSP, regula les condicions especials d'execució del contracte de caràcter social, ètic, mediambiental o d'altre ordre, de la manera següent:

“Artículo 202. Condiciones especiales de ejecución del contrato de carácter social, ético, medioambiental o de otro orden.

1. Los órganos de contratación podrán establecer condiciones especiales en relación con la ejecución del contrato, siempre que estén vinculadas al objeto del contrato, en el sentido del artículo 145, no sean directa o indirectamente discriminatorias, sean compatibles con el derecho comunitario y se indiquen en el anuncio de licitación y en los pliegos.

En todo caso, será obligatorio el establecimiento en el pliego de cláusulas administrativas particulares de al menos una de las condiciones especiales de ejecución de entre las que enumera el apartado siguiente.

2. Estas condiciones de ejecución podrán referirse, en especial, a consideraciones económicas, relacionadas con la innovación, de tipo medioambiental o de tipo social.

En particular, se podrán establecer, entre otras, consideraciones de tipo medioambiental que persigan: la reducción de las emisiones de gases de efecto invernadero, contribuyéndose así a dar cumplimiento al objetivo que establece el artículo 88 de la Ley 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible; el mantenimiento o mejora de los valores medioambientales que puedan verse afectados por la ejecución del contrato; una gestión más sostenible del agua; el fomento del uso de las energías renovables; la promoción del reciclado de productos y el uso de envases reutilizables; o el impulso de la entrega de productos a granel y la producción ecológica.

Las consideraciones de tipo social o relativas al empleo, podrán introducirse, entre otras, con alguna de las siguientes finalidades: hacer efectivos los derechos reconocidos en la Convención de las Naciones Unidas sobre los derechos de las personas con discapacidad; contratar un número de personas con discapacidad superior al que exige la legislación nacional; promover el empleo de personas con especiales dificultades de inserción en el mercado laboral, en particular de las personas con discapacidad o en situación o riesgo de exclusión social a través de Empresas de Inserción; eliminar las desigualdades entre el hombre y la mujer en dicho mercado, favoreciendo la aplicación de medidas que fomenten la igualdad entre mujeres y hombres en el trabajo; favorecer la mayor participación de la mujer en el mercado laboral y la conciliación del trabajo y la vida familiar; combatir el paro, en particular el juvenil, el que afecta a las mujeres y el de larga duración; favorecer la formación en el lugar de trabajo; garantizar la seguridad y la protección de la salud en el lugar de trabajo y el cumplimiento de los convenios colectivos sectoriales y territoriales aplicables; medidas para prevenir la siniestralidad laboral; otras finalidades que se establezcan con referencia a la estrategia coordinada para el empleo, definida en el artículo 145 del Tratado de Funcionamiento de la Unión Europea; o garantizar el respeto a los derechos laborales básicos a lo largo de la cadena de producción mediante la exigencia del cumplimiento de las Convenciones fundamentales de la Organización Internacional del Trabajo, incluidas aquellas consideraciones que busquen favorecer a los pequeños productores de países en desarrollo, con los que se mantienen relaciones comerciales que les son favorables tales como el pago de un precio mínimo y una prima a los productores o una mayor transparencia y trazabilidad de toda la cadena comercial.

3. Los pliegos podrán establecer penalidades, conforme a lo previsto en el apartado 1 del artículo 192, para el caso de incumplimiento de estas condiciones especiales de ejecución, o atribuirles el carácter de obligaciones contractuales esenciales a los efectos señalados en la letra f) del artículo 211. Cuando el incumplimiento de estas condiciones no se tipifique como causa de resolución del contrato, el mismo podrá ser considerado en los pliegos, en los términos que se establezcan reglamentariamente, como infracción grave a los efectos establecidos en la letra c) del apartado 2 del artículo 71.

4. Todas las condiciones especiales de ejecución que formen parte del contrato serán exigidas igualmente a todos los subcontratistas que participen de la ejecución del mismo.”

4. Criteris d'adjudicació que afavoreixin que les empreses licitadores els puguin incloure en la seva oferta.

Es poden aplicar clàusules de contractació socialment responsable com a criteris d'adjudicació sempre que estiguin vinculades a l'objecte del contracte. Es poden aplicar en qualsevol de les fases del cicle de vida; han de ser específiques i objectivament quantificables; han d'estar establertes als plecs, i han de complir amb els principis fonamentals de la legislació nacional i europea vigent.

La Directiva 2014/24/UE en el seu article 67.3 considera que els criteris d'adjudicació estan vinculats a l'objecte del contracte públic quan es refereixin a les obres, subministraments o serveis que hagin de facilitar-se en virtut del contracte, en qualsevol dels aspectes i en qualsevol etapa del cicle de vida d'aquest, inclosos els factors que intervenen en un procés específic d'una altra etapa del seu cicle de vida, encara que aquests factors no formin part de la seva substància material.

Així mateix la Directiva en el seu considerant 97 estableix: *“D'altra banda, a fi d'aconseguir una integració més àmplia de les consideracions socials i mediambientals en els procediments de contractació, els poders adjudicadors han d'estar autoritzats a adoptar criteris d'adjudicació o condicions d'execució de contractes pel que fa a les obres, els subministraments o els serveis que s'hagin de facilitar en el marc d'un contracte públic en qualsevol dels aspectes i en qualsevol fase dels seus cicles de vida, des de l'extracció de matèries primeres per al producte fins a la fase de l'eliminació del producte, inclosos els factors que intervinguin en el procés específic de producció, prestació o comerç d'aquestes obres i les seves condicions, subministraments o serveis, o un procés específic en una fase ulterior del seu cicle de vida, fins i tot quan aquests factors no formin part de la seva substància material”.*

La nova LCSP, en el seu article 145.2, quan regula els criteris d'adjudicació dels contractes, preveu: *“2. La mejor relación calidad-precio se evaluará con arreglo a criterios económicos y cualitativos.*

Los criterios cualitativos que establezca el órgano de contratación para evaluar la mejor relación calidad-precio podrán incluir aspectos medioambientales o sociales, vinculados al objeto del contrato en la forma establecida en el apartado 6 de este artículo, que podrán ser, entre otros, los siguientes:

1.º La calidad, incluido el valor técnico, las características estéticas y funcionales, la accesibilidad, el diseño universal o diseño para todas las personas usuarias, las características sociales, medioambientales e innovadoras, y la comercialización y sus condiciones;

Las características medioambientales podrán referirse, entre otras, a la reducción del nivel de emisión de gases de efecto invernadero; al empleo de medidas de ahorro y eficiencia energética y a la utilización de energía procedentes de fuentes renovables durante la ejecución

del contrato; y al mantenimiento o mejora de los recursos naturales que puedan verse afectados por la ejecución del contrato.

Las características sociales del contrato se referirán, entre otras, a las siguientes finalidades: al fomento de la integración social de personas con discapacidad, personas desfavorecidas o miembros de grupos vulnerables entre las personas asignadas a la ejecución del contrato y, en general, la inserción sociolaboral de personas con discapacidad o en situación o riesgo de exclusión social; la subcontratación con Centros Especiales de Empleo o Empresas de Inserción; los planes de igualdad de género que se apliquen en la ejecución del contrato y, en general, la igualdad entre mujeres y hombres; el fomento de la contratación femenina; la conciliación de la vida laboral, personal y familiar; la mejora de las condiciones laborales y salariales; la estabilidad en el empleo; la contratación de un mayor número de personas para la ejecución del contrato; la formación y la protección de la salud y la seguridad en el trabajo; la aplicación de criterios éticos y de responsabilidad social a la prestación contractual; o los criterios referidos al suministro o a la utilización de productos basados en un comercio equitativo durante la ejecución del contrato”.

5. Contractes reservats en el percentatge igual o superior al fixat per la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic.

Les empreses d'inserció són aquelles que tenen com a finalitat primordial la integració sociolaboral de persones en situació o greu risc d'exclusió social, i els centres especials de treball tenen com a objectiu principal proporcionar als treballadors i treballadores amb discapacitat la realització d'un treball productiu i remunerat, adequat a les seves característiques personals i que en faciliti la integració laboral al mercat ordinari de treball. La possibilitat de reservar contractes a centres especials de treball i a empreses d'inserció està prevista a la normativa vigent i a l'article 20 de la Directiva 2014/24/UE.

La Disposició Addicional 4a de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic estableix en el seu paràgraf primer: “Mediante Acuerdo del Consejo de Ministros o del órgano competente en el ámbito de las Comunidades Autónomas y de las Entidades Locales, se fijarán porcentajes mínimos de reserva del derecho a participar en los procedimientos de adjudicación de determinados contratos o de determinados lotes de los mismos a Centros Especiales de Empleo de iniciativa social y a empresas de inserción reguladas, respectivamente, en el texto refundido de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, aprobada mediante Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, y en la Ley 44/2007, de 13 de diciembre, para la regulación del régimen de las empresas de inserción, que cumplan con los requisitos establecidos en dicha normativa para tener esta consideración, o un porcentaje mínimo de reserva de la ejecución de estos contratos en el marco de programas de empleo protegido, a condición de que el porcentaje de trabajadores con discapacidad o en situación de exclusión social de los Centros Especiales de Empleo, de las empresas de inserción o de los programas sea el previsto en su normativa de referencia y, en todo caso, al menos del 30 por 100.” (...)

En los procedimientos de contratación en los que se aplique la reserva que establece esta disposición adicional, no procederá la exigencia de garantía definitiva a que se refiere el artículo 107 de esta Ley.”.

Concepte de Centre Especial de Treball d'Iniciativa social

La Disposició final catorzena afegeix un apartat 4t a l'article 43 de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social (Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre), on es defineix quin tipus d'organitzacions tindran la consideració de Centre Especial de Treball d'iniciativa social.

“4. Tendrán la consideración de Centros Especiales de Empleo de iniciativa social aquellos que cumpliendo los requisitos que se establecen en los apartados 1º y 2º de este artículo son promovidos y participados en más de un 50 por ciento, directa o indirectamente, por una o varias entidades, ya sean públicas o privadas, que no tengan ánimo de lucro o que tengan reconocido su carácter social en sus Estatutos, ya sean asociaciones, fundaciones, corporaciones de derecho público, cooperativas de iniciativa social u otras entidades de la economía social, así como también aquellos cuya titularidad corresponde a sociedades mercantiles en las que la mayoría de su capital forma directa o bien indirecta a través del concepto de sociedad dominante regulado en el artículo 42 del Código de comercio, y siempre que en todos los casos en sus Estatutos o en acuerdo social se obliguen a la reinversión íntegra de sus beneficios para creación de oportunidades de empleo para personas con discapacidad y la mejora continua de su competitividad y de su actividad de economía social, teniendo en todo caso la facultad de optar por reinvertirlos en el propio centro especial de empleo o en otros centros especiales de empleo de iniciativa social”.

En cas de RESERVA per Centres Especials de Treball i/o Empreses d'Inserció

En aplicar la reserva prevista per la Disposició Addicional 4a de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, es recomana optar per fer un contracte reservat a Centres Especials de Treballs o a Empreses d'Inserció, en funció del col·lectiu de persones a les que es destina la finalitat d'inserció laboral específica del contracte concret.

A Catalunya l'Ordre del 12 de juny de 1992 (DOGC 1610 de 22 de juny de 1992) crea el Registre de Centres Especials de Treball de Catalunya. El Registre emet la certificació acreditativa de la condició de Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre amb raó social a Catalunya.

La Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa de la Generalitat de Catalunya, certifica el número de treballadors amb discapacitada contractes en un Centre Especial de Treball d'iniciativa social a una data determinada.

En la mateixa certificació es pot sol·licitar incloure la informació relativa al número de treballadors i treballadores amb cada una de les diferents tipologies i graus de discapacitat, d'acord amb l'objecte del contracte públic concret, i la finalitat social que es vol aconseguir amb les clàusules socials.

En cas d'aplicar la reserva s'ha d'incloure a l'objecte del contracte l'objectiu social que es vol aconseguir, a més a més de l'objecte constitutiu del subministrament, obra o servei que es contracta.

Juntament amb la reserva, es poden incorporar altres clàusules socials relatives a l'adjudicació, la solvència i l'execució, que afavoreixin la inserció laboral dels col·lectius específics per als qui es vol promoure la creació i manteniment de llocs de treball generats per l'activitat objecte del contracte.

Tant la reserva de la Disposició Addicional 4a, com les demés clàusules socials relacionades, es poden aplicar a tots els tipus contractuals, en els seus diferents procediments i per qualsevol quantia.

Divisió en LOTS i aplicació de la RESERVA

L'article 99.3 de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic estableix que "Siempre que la naturaleza o el objeto del contrato lo permitan, deberá preverse la realización independiente de cada una de sus partes (*del contrato*) mediante su división en lotes, pudiéndose reservar lotes de conformidad con lo dispuesto en la disposición adicional cuarta (*reserva para Centros Especiales de Empleo y/o Empresas de Inserción*).

(...)

I al mateix article més endavant concreta que "Podrá reservar alguno o algunos de los lotes para Centros Especiales de Empleo o para Empresas de Inserción, o un porcentaje mínimo de reserva de la ejecución de estos contratos en el marco de programas de empleo protegido, de conformidad con lo dispuesto en la Disposición adicional cuarta (...)".

IV.- OBJECTIUS

La Directiva 2014/24/UE recomana (tramet el mandat) que les poders públics utilitzin la contractació per tal de donar suport als objectius socials comuns, per aconseguir una major transparència en la contractació pública, i una millor relació qualitat-preu. Per tal d'aconseguir aquest darrer objectiu els òrgans de contractació han de vetllar per tal que els criteris d'adjudicació permetin obtenir obres, subministraments i serveis de gran qualitat, incloent aspectes qualitatius, mediambientals, socials i innovadors vinculats a l'objecte del contracte.

La declaració institucional i les mocions aprovades pel plenari de la Paeria, coincideixen a promoure una contractació pública socialment responsable. Es vol integrar en aquests processos aspectes socials, ètics i ambientals. La contractació ha de tenir en compte altres aspectes relacionats amb la manera i les condicions de producció, els materials utilitzats, les conseqüències de la producció o les condicions laborals de les persones treballadores. La inclusió de clàusules socials en la contractació, suposa poder implementar polítiques públiques en el sentit més ampli del concepte, a més d'assolir l'objectiu primari d'execució d'obres, prestació de serveis o subministraments necessaris pel funcionament de l'administració municipal.

En aquest sentit, aquesta guia vol incloure actuacions positives en matèries tals com l'estabilitat laboral i de qualitat en l'ocupació, la igualtat de gènere, la inserció laboral i social, la compra pública ètica, la transparència fiscal, el foment de la petita i mitjana empresa (PIME), el medi-ambient en general, l'alimentació, de tipus lingüístic, l'ètica, la confidencialitat, l'accessibilitat i altres mesures de foment de la contractació pública socialment responsable.

V.- CLAUSULAT SOCIAL

Com a model de referència pel que fa a les clàusules per a una contractació socialment responsable per part dels serveis tècnics es fomentaran la utilització dels següents tipus de clàusules:

1. CLÀUSULES D'ESTABILITAT LABORAL I DE QUALITAT EN L'OCUPACIÓ

Per mitjà de la incorporació d'aquesta tipologia de clàusules als contractes, es pretén millorar la qualitat de l'ocupació que es genera mitjançant els contractes públics, fomentant aspectes com l'estabilitat laboral, salaris dignes, seguretat i salut laboral i conciliació de la vida personal, laboral i familiar, entre d'altres. Les clàusules d'estabilitat laboral i qualitat en l'ocupació són de fàcil inclusió en gairebé la totalitat dels objectes contractuals, sempre que comportin l'adscripció de personal. Aquests criteris socials de foment de l'estabilitat laboral i qualitat en l'ocupació poden vincular-se a contractes amb aportació de recursos humans, i es poden incloure com a criteris d'adjudicació sempre que es vinculin a la qualitat de la prestació; de manera que es pot valorar aquesta tipologia de clàusula com a criteri d'adjudicació si el foment d'aquests aspectes, com l'estabilitat laboral de les persones treballadores que executaran el contracte, aporta una millor eficiència en la prestació del servei.

Models de clàusules:

➤ Com a criteri d'adjudicació:

- *“Es valorarà la millora de les condicions de treball de la plantilla que executi el contracte establertes per l'últim conveni col·lectiu sectorial vigent en què s'enquadri i desenvolupi la prestació contractual» (s'han de posar xxx punts). «Es valoraran fins un 25% sobre el total del barem aquelles empreses licitadores que es comprometin a executar el contracte sota criteris de qualitat laboral. A tal efecte es valorarà: (Aquests subcriteris són a títol d'exemple):*

–La millora de les condicions laborals per sobre del conveni sectorial i territorial d'aplicació.

–La formació contínua, així com els plans de reciclatge i formació per a les persones que executaran el contracte, expressant a la proposta tècnica els continguts d'aquests.

–El percentatge de contractació indefinida entre la plantilla que executarà el contracte, sempre que sigui superior al 50%.

–La millora de les condicions de seguretat i salut laboral per sobre del compliment de la normativa.”

- *“Contractació indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte.*

Considerant el nombre mínim de persones treballadores i les categories professionals corresponents que s'estableixen en la clàusula del plec de prescripcions tècniques, es valorarà, com a garantia d'una execució més eficient del contracte que es licita, amb una ponderació màxima de... punts, l'estabilitat laboral al si de l'empresa de les persones treballadores especificades en el PPT que executaran el contracte.

L'empresa ha de declarar, respecte de cada persona, el nombre de dies treballats amb l'empresa amb la mateixa modalitat de contracte de treball indefinit en els darrers trenta- sis mesos anteriors a la data de finalització del termini de presentació de proposicions.

L'empresa que, segons la informació que faciliti, sumi més dies amb contractació estable de les persones treballadores requerides com a mínim en el plec de prescripcions tècniques rebrà la màxima puntuació. El nombre mínim de dies a partir del qual s'atorgarà la puntuació és de..."

- *"Retribució salarial de les persones treballadores que executen el contracte públic. Ponderació màxima de ... punts.*

Prenent com a referència les retribucions salarials establertes en el conveni de ..., publicat a ..., es consideraran les retribucions salarials superiors que l'empresa licitadora proposa aplicar a les persones que executin el contracte públic.

Es consideraran els salaris referits a la o les categories professionals següents: ...

La màxima puntuació s'atorgarà a la retribució salarial total més alta en la categoria professional corresponent (si escau, es podrà distribuir la puntuació entre diferents categories professionals). Es considerarà la retribució salarial computant el salari base i els complements següents: ...

La resta d'ofertes amb propostes salarials superiors a les que estableix el conveni de referència rebran una puntuació inversament proporcional."

- *"Disposició i aplicació d'eines i metodologia per a la qualitat de vida i itineraris personalitzats d'inserció laboral: XX punts*
- *"Disposició i aplicació d'un Pla de Formació per als/les treballadors/es amb discapacitats amb especials dificultats: XX punts".*
- *"Pla de Treball a realitzar per a desenvolupar amb la màxima eficàcia les tasques encarregades indicant les possibilitats reals de disponibilitat immediata de personal per fer front a necessitats de caràcter extraordinari fins a XX punts."*
- *"Pla de sostenibilitat en l'ocupació i condicions laborals i de formació dels treballadors. Es valorarà el pla presentat per l'empresa en relació a les condicions laborals dels treballadors adscrits al contracte, el pla de formació així com la sostenibilitat en l'ocupació dels mateixos.....fins a XX punts."*

➤ Com a condició d'execució:

- *"L'adjudicatari assumirà, com a condició especial d'execució, l'obligació d'aplicar a la plantilla que executi el contracte les condicions de treball establertes per l'últim conveni col·lectiu sectorial vigent en què s'enquadri i desenvolupi la prestació contractual, sens perjudici de les millores que pugui establir.» (En el cas de no existir un conveni aplicable al sector, l'òrgan de contractació podrà fixar en el plec unes condicions laborals mínimes aplicables.)."*
- *"Que durant l'execució del contracte l'empresa adjudicatària estableixi mesures que afavoreixin la conciliació de la vida laboral amb la vida familiar de les persones que intervenen en l'execució del contracte, que poden ser: adequació d'horaris a horaris de les escoles, teletreball, suport econòmic per a sufragar despeses d'escoles infantils o centres d'atenció a persones dependents, etc."*

- *“... és condició d’execució que l’empresa adjudicatària organitzi formació professional en el lloc de treball que millori l’ocupació i l’adaptabilitat de les persones adscrites a l’execució del contracte i les seves capacitats i qualificació.”.*
- *“La plantilla de personal de l’empresa adjudicatària que executarà el contracte no pot tenir un percentatge superior al xxx% de treballadors/es amb contracte de caràcter temporal.”.*
- *“L’empresa adjudicatària està obligada a afavorir l’estabilitat d’ocupació, la igualtat d’oportunitats entre homes i dones i la integració social dels col·lectius més desfavorits, i ha de disposar de mitjans propis per al desenvolupament de la prestació objecte del contracte.”.*
- *“És condició especial d’execució que, durant l’execució del contracte, l’empresa adjudicatària compleixi i acrediti, per a les noves contractacions, que almenys un xxx% d’aquestes són indefinides.”.*
- *“Es condició especial d’execució mantenir la plantilla de treballadors i treballadores mínima adscrita a l’execució del contracte i descrita als plecs, sense que procedeixi suspendre o extingir els contractes de treball de la plantilla, excepte les suspensions o extincions conseqüència de la voluntat de la persona treballadora o d’acomiadaments disciplinaris.”.*
- *“... és condició especial d’execució del contracte, el Pla de sostenibilitat en l’ocupació i condicions laborals i de formació dels treballadors presentat per l’empresa adjudicatària en el Sobre 2.”.*

2. CLÀUSULES PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE

Amb la incorporació d’aquesta tipologia de clàusules als contractes es pretén eliminar les desigualtats que encara existeixen entre l’home i la dona en el mercat laboral; eradicar possibles discriminacions o desigualtats per raó de sexe; impulsar una més àmplia i millor ocupació laboral de les dones, especialment aquelles que tenen dificultats d’inserció laboral; facilitar la conciliació entre la vida familiar, domèstica i professional entre dones i homes, i promoure la responsabilitat empresarial en matèria d’igualtat.

Aquestes clàusules poden anar encaminades a eliminar qualsevol tipus de discriminació, desigualtat i invisibilitat que pateixen les dones.

Són criteris que fomenten l’accés de la dona al mercat laboral en condicions d’igualtat, valorant empreses que superin el percentatge de contractació de dones en sectors d’activitat on aquesta estigui sobre presentada, exigint un percentatge determinat de dones a la plantilla, exigint plans de conciliació, etc.

Aquestes clàusules es poden utilitzar sempre que el contracte requereixi la utilització de recursos humans, com a criteri d’adjudicació o condició especial d’execució, han de constar al plec de clàusules i han de vincular-se a l’obtenció d’una millor qualitat en la prestació. El responsable del contracte ha d’assegurar el compliment efectiu d’aquestes mesures.

Models de clàusules:

- Com a objecte del contracte:

- *“Constitueix l'objecte del contracte xxx que inclou/incorpora accions positives per a l'ocupació de dones amb especials dificultats per a l'accés al treball.”.*
- Com a criteri de selecció en el procediment restringit:
 - *“S'atorgaran xx punts a les empreses que tinguin elaborat i apliquin voluntàriament un pla d'igualtat efectiva de dones i homes; és a dir, a aquelles empreses que no es trobin en cap de les situacions per a les quals la Llei del Parlament de Catalunya 17/2015, de 21 de juliol, obliga a tenir el referit pla o a les que hi estiguin obligades i en millorin les condicions.”.»*
- Com a condició d'execució:
 - *“... és condició especial d'execució el compromís de l'empresa adjudicatària, en els supòsits de noves contractacions que es produeixin en l'execució del contracte, de contractar un percentatge xxx de dones o un nombre xxx de dones.”.*
 - *“L'empresa contractista, en l'elaboració i presentació de l'objecte del contracte, ha d'incorporar la perspectiva de gènere i evitar els elements de discriminació sexista en l'ús del llenguatge i de la imatge.”*

3. CLÀUSULES PER A LA INSERCIÓ LABORAL

Amb aquestes clàusules es pretén fomentar l'ocupació de les persones més desfavorides al mercat laboral, com són les persones amb discapacitat, les persones joves, les persones aturades de llarga durada, etc. Es poden incorporar: o bé obligant que un percentatge de la plantilla que executarà el contracte siguin persones o col·lectius desfavorits del mercat laboral; o bé concretant quin número de persones i amb quin perfil l'empresa haurà de contractar per a executar el contracte.

Aquestes mesures es poden incloure al plec de clàusules, com a condició d'execució, en els contractes que requereixin la utilització de recursos humans, obligant que un nombre determinat de persones treballadores adscrites a l'execució del contracte estiguin incloses en algun dels col·lectius desfavorits del mercat laboral.

Així mateix, en aquells contractes que, per a l'execució, requereixin la contractació de nou personal, es pot exigir al plec de clàusules que un número determinat de les noves contractacions adscrites a l'execució del contracte estiguin dins d'aquests col·lectius.

En aquesta tipologia de clàusules, també s'inclouen les clàusules inclusives de persones amb discapacitat amb un risc d'exclusió més alt. L'objectiu d'aquestes clàusules és crear més i millors oportunitats de treball per a les persones amb grans discapacitats, a través del foment d'una contractació pública inclusiva. Les persones amb discapacitat amb un risc d'exclusió social més alt pateixen nivells molt superiors d'atur i desocupació i suporten una greu discriminació.

També es poden incorporar, en l'execució del contracte, clàusules socials d'integració de persones amb discapacitat amb un risc d'exclusió més alt, orientades a la contractació amb centres especials de treball, les quals prioritzin la incorporació laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

La RESERVA i les clàusules socials relatives a la inserció laboral de persones amb discapacitat

En aplicar la reserva prevista per la Disposició Addicional 4a de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de contractes del Sector Públic, es recomana optar per fer un contracte reservat a Centres Especials de Treballs o a Empreses d'Inserció, en funció del col·lectiu de persones a les qui es destina la finalitat d'inserció laboral específica del contracte concret.

En cas d'aplicar la reserva s'ha d'incloure a l'objecte del contracte l'objectiu social que es vol aconseguir amb el contracte públic, a més a més de l'objecte constitutiu del subministrament, obra o servei que es contracta.

Juntament amb la reserva, es poden incorporar altres clàusules socials relatives a l'adjudicació, la solvència i l'execució del contracte, que afavoreixin la inserció laboral dels col·lectius específics per als qui es vol promoure la creació i manteniment de llocs de treball generals per l'activitat objecte del contracte.

En cas de que no s'apliqui la reserva per Centres Especials de Treball o Empreses d'Inserció es pot preveure com a requisit d'adjudicació i/o com a condició d'execució la subcontractació en benefici d'aquestes organitzacions socials sense ànim de lucre.

Propostes de clàusules socials per als contractes reservats a Centres Especials de Treball d'Iniciativa social i sense ànim de lucre, amb la finalitat de promoure la inserció laboral de persones amb discapacitat.

- 1.- Relatives a l'objecte del Contracte.
- 2.- Com a criteris d'adjudicació-APLICACIÓ DE LA RESERVA.
- 3.- Relatives a la solvència en l'àmbit de la inserció laboral.
- 4.- Relatives a les condicions d'execució del contracte.
- 5.- Relatives a la resolució del contracte en cas d'incompliment.

1.- OBJECTE

Model 1.- Objecte

Variant a): És objecte d'aquest contracte l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral, mitjançant la contractació de (Exemples: la conservació, manteniment i neteja de parcs i zones enjardinades; la neteja; el manteniment de mobiliari urbà; la gestió documental; etc.) reservada a un Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, d'acord amb el previst per la Disposició addicional quarta de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

Variant b): És objecte d'aquest contracte la contractació de (Exemples: la conservació, manteniment i neteja de parcs i zones enjardinades; la neteja; el manteniment de mobiliari urbà; la gestió documental; etc.), mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la inserció laboral, amb reserva a un Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, d'acord amb el previst per la Disposició addicional quarta de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

Als efectes de l'objecte relatiu a la inserció laboral de persones amb discapacitat, es consideren persones amb discapacitat amb especials dificultats les persones pertanyent a un dels següents grups: a) Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat

reconegut igual o superior al 33%. b) Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.

2.- ADJUDICACIÓ

Model 2.- Clàusula de RESERVA per Centre Especial de Treball d'iniciativa social

"El present contracte s'adjudicarà a un Centre Especial de Treball d'iniciativa social, de conformitat amb la reserva prevista per la Disposició Addicional Quarta de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

Podran prendre part en aquest procediment de contractació els Centres Especials de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, segons els defineix la Disposició final catorzena de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, que acreditin que compleixen amb els requisits següents:

- *Comptar amb una plantilla integrada per mínim de 70% de treballadors amb discapacitat, dels quals un mínim d'un 30% han de ser treballadors amb discapacitat amb especials dificultats, considerant que aquest grup de treballadors està integrat per persones pertanyent a un dels següents grups:*
 - a) *Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.*
 - b) *Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.*
- *Tenir la forma jurídica d'associació, fundació o cooperativa de treball associat, d'iniciativa social i sense ànim de lucre. O ser una entitat de segon nivell, o una societat, constituïda y participada en més d'un 51% per associacions, fundacions o cooperatives de treball associat, d'iniciativa social i sense ànim de lucre.*

Per a l'acreditació caldrà aportar la documentació següent:

- *Certificat de la seva inscripció en qualsevol dels registres de Centre Especial de Treball Autònomic a què es refereix el RD 2273/1985, acompanyat d'una declaració de la seva vigència.*
- *Certificat de la seva inscripció al registre corresponent com a associació, fundació o cooperativa d'iniciativa social i sense ànim de lucre.*
- *Còpia autenticada dels estatuts socials, acreditatius de la condició d'entitat sense ànim de lucre i, també, de la funció social per a la inserció laboral de persones amb discapacitat.*
- *Certificat acreditatiu de que el 70%, o més, dels seus treballadors i treballadores són persones amb discapacitat i de que dels mateixos, com a mínim el 30% son persones amb una discapacitat amb especials dificultats per a la inserció laboral, per trobar-se en un dels col·lectius següents: (a) Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%. b) Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%".*

3.- SOLVÈNCIA

Model 3.- Acreditació de la solvència tècnica relativa a la inserció laboral de persones amb discapacitat

"S'haurà d'acreditar - mitjançant document oficial justificatiu del Registre d'Unitat de Suport de l'activitat professional - la disposició de serveis d'USAP (Unitat de suport de l'activitat professional), enteses com els equips multi professionals emmarcats dins dels serveis d'ajustament personal i social dels Centres Especials de Treball, que mitjançant el

desenvolupament de les funcions i cometes que tenen assignades, permeten ajudar a superar les barreres, obstacles o dificultats que els treballadors i treballadores amb discapacitat dels esmentats centres tenen en el procés d'incorporació a un lloc de treball, així com la permanència i progressió en el mateix".

S'haurà d'acreditar també la deguda experiència, coneixements, i mitjans tècnics i humans de la organització per afavorir l'ocupació i activitat laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la inclusió laboral.

I, en concret, en relació amb l'acreditació dels mitjans tècnics, caldrà acreditar la disposició i aplicació d'eines i metodologies per a la qualitat de vida, itineraris personalitzats d'inclusió laboral i pla de formació anual per als/les treballadors/es amb discapacitat.

L'acreditació dels requisits de solvència tècnica es farà mitjançant l'aportació de la documentació següent:

- Document del Departament de Treball Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya acreditatiu de que disposa de serveis d'Unitat de Suport de l'Activitat Professional (USAP i/o altres similars, per al suport de la persona en el lloc de treball i la adequació del mateix).

- Document acreditatiu de figurar inscrit al Registre corresponent com a servei social de suport a la integració laboral (SSIL), o altre servei social amb finalitats anàlogues.

- Declaració responsable de la relació de professionals adscrits als diferents serveis de suport per a la inserció laboral de les persones amb discapacitat, indicant funció que realitzen, i adjuntant els seus currículums professionals acreditatius de l'experiència.

- Declaració responsable de la disposició i aplicació d'eines i metodologies per a la qualitat de vida, la disposició d'itineraris personalitzats d'inclusió laboral i la disposició d'un pla de formació per als/les treballadors/es amb discapacitat. Adjuntant a la mateixa una còpia dels documents tipus acreditatius de la metodologia, els itineraris d'inclusió, i el pla de formació anual per persones amb discapacitat."

4.- EXECUCIÓ

Model 4. Clàusula de contractació de persones amb discapacitat per dur a terme l'activitat concreta objecte del contracte

"Aportar acreditació de que en l'execució del servei objecte del contracte hi treballaran, la totalitat de les hores corresponents a la jornada aplicable pel conveni del sector corresponent, treballadors i treballadores amb discapacitat intel·lectual o amb trastorn mental que representin un mínim del 25 % del total de la plantilla dedicada a l'execució directa del servei objecte del contracte.

El percentatge de contractació de persones amb discapacitat intel·lectual o trastorn mental acreditat es recollirà al contracte. L'Ajuntament de Lleida farà el seguiment del compliment d'aquesta obligació durant el termini de vigència del contracte.

L'incompliment d'aquesta obligació serà causa de resolució."

Model 5. Clàusula de RESOLUCIÓ en cas d'incompliment dels requisits que garanteixen al inserció laboral de persones amb discapacitat

"Constitueixen causes de resolució del contracte de serveis les establertes en la Llei de Contractes del Sector Públic. En particular, constitueixen causes de resolució del contracte l'incompliment de les condicions especials d'adjudicació, solvència i execució previstes en aquests plecs, relatives a la inserció laboral de persones amb discapacitat, que es recolliran en el contracte corresponent".

Model de clàusula de subcontractació a Centres Especials de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, amb la finalitat de promoure la inserció laboral de persones amb discapacitat.

Model 6. Clàusula de SUBCONTRACTACIÓ.

“En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria “x” amb un Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, inscrit en el corresponent registre del Departament competent en la matèria.

L'acreditació de la subcontractació amb un Centre Especial de Treball, d'iniciativa social i sense ànim de lucre, serà necessària com a requisit d'adjudicació i s'efectuarà mitjançant l'aportació de precontracte o carta de compromís, signat amb el centre especial de treball, on hi consti la referència al present concurs i l'objecte de la subcontractació.”.

Models de clàusules:

En els contractes reservats:

Clàusula aplicable en cas de contracte reservat a Empreses d'Inserció

- *“Constitueix un requisit, per a poder participar en la licitació, acreditar solvència tècnica específica (experiència, mitjans personals o materials, entre d'altres) en matèria d'inserció sociolaboral de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció sociolaboral de conformitat amb l'article 2 de la Llei 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.”.*

Clàusula aplicable en cas de contracte reservat a Empreses d'Inserció:

- *“Constitueix un requisit de solvència que les empreses licitadores, en el moment d'acreditar la solvència tècnica, tinguin a la plantilla, amb més de tres mesos d'antiguitat i a jornada completa o l'equivalent en jornades parcials, un mínim d'un x% de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, o que en el moment de contractar-les estiguessin desocupades, i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció sociolaboral segons la Llei 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.”.*

➤ Com a criteri d'adjudicació:

- *“S'atorgaran xxx punts a les empreses licitadores que aportin a l'execució del contracte un mínim d'un xxx% de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció i persones amb discapacitat intel·lectual que requereixin treball en suport.”.*
- *“Es valoraran amb xxx punts les noves contractacions de persones adscrites a l'execució del contracte entre col·lectius amb particulars dificultats d'inserció en el mercat laboral que estiguin inclosos en algun dels col·lectius destinataris de la inserció que representin, si escau, una millora respecte de les establertes al plec.”.*

- "Es puntuarà amb XX punts a l'empresa que ofereixi major adscripció de personal pertanyent als col·lectius relacionats i a la resta proporcionalment d'acord amb la següent fórmula:

$$P = XX \times OF/OM$$

On

P = Puntuació de l'oferta que es valora

OF = Oferta a valorar

OM = Major oferta presentada

Per a la valoració d'aquest apartat, es tindrà en compte que les empreses licitadores acreditin tenir en plantilla persones destinades a l'execució del contracte i, en concret, a l'elaboració dels menjars; amb més de XXX mesos d'antiguitat i a jornada completa o l'equivalent en jornades parcials, que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:

- Persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial o amb trastorn mental.**
- Persones destinatàries de la renda mínima d'inserció.
- Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 6.1 de la Llei 10/1997, del 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció.
- Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.
- Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.
- Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones ex recluses.
- Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que es trobin, segons el parer dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió.
- Aturats de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys.

Les empreses licitadores hauran d'aportar la documentació acreditativa corresponent en relació a les persones contractades, destinades a l'elaboració de menjars, i que estiguin incloses en algun dels col·lectius abans esmentats."

➤ **Com a condició d'execució:**

- "... en el cas de ser necessàries noves contractacions per a executar el contracte, l'empresa adjudicatària contractarà a un xxx% de la plantilla o a un nombre xxxx de persones amb discapacitat."
- «... és condició especial d'execució que l'empresa adjudicatària, en els supòsits de noves contractacions que es produeixin durant l'execució del contracte, es comprometi a incorporar almenys un xxx% de persones a l'atur, prioritzant les que **tenen algun tipus de discapacitat** o pertanyen a col·lectius desfavorits amb dificultats a l'accés al món laboral o amb risc d'exclusió social."
- "L'empresa adjudicatària, en cas de necessitat de nova contractació de personal per a l'execució del contracte, ha de reservar almenys un dels llocs de treball de nova contractació adscrits a l'execució del contracte, a jornada completa, perquè sigui ocupat per persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, **o persones amb discapacitat**, que estiguin desocupades i tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari i que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:
 - Persones destinatàries de la renda mínima d'inserció.

b) *Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 6.1 de la Llei 10/1997, del 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció.*

c) *Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.*

d) *Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.*

e) *Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones ex recluses.*

f) *Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que es trobin, segons el parer dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió.*

g) *Persones aturades de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys.*

h) *Persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial o amb trastorn mental.*

Per tal de comprovar el grau d'acompliment d'aquesta obligació serà necessari que, en el seu cas, l'adjudicatari comuniqui amb caràcter previ a l'Ajuntament la contractació de nou personal."

- *"En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria "x" amb:*

–centres especials de treball o empreses d'inserció sociolaboral, inscrits en els corresponents registres del departament competent en la matèria, i/o amb entitats sense ànim de lucre que treballin per la integració de persones amb risc d'exclusió social.

–persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari i que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents: xxx.

–empreses que tinguin contractades persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, persones que en el moment de contractar-les fossin aturats de llarga durada, que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari i que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents: xxx."

4. CLÀUSULES PER A UNA COMPRA PÚBLICA ÈTICA

La compra pública ètica contribueix a la responsabilitat global amb un desenvolupament humà i sostenible basat en l'equitat, la justícia i el respecte pels drets humans a partir de la inclusió de criteris ètics, socials, ambientals i de sostenibilitat en els processos de contractació, amb voluntat de prioritzar, en les compres públiques, els proveïdors i productes que apostin per criteris exigents en aquest sentit, com ara la promoció del comerç just. Així doncs, la compra pública ètica té en compte els impactes provocats per la contractació pública, en la contractació a països on existeix més risc de vulneració de drets. L'objectiu és assegurar la traçabilitat dels productes consumits per les administracions públiques i fomentar una millor coherència de polítiques per al desenvolupament.

El comerç just és un moviment internacional originat per organitzacions sense ànim de lucre del Nord i grups productors del Sud, per donar resposta a les greus injustícies del comerç internacional convencional. El comerç just pretén garantir que els productors de països menys desenvolupats puguin accedir a una relació comercial justa, i rebin un preu que reflecteixi no només els costos reals de producció i de treball sinó que també faci possible una producció socialment justa i ambientalment viable. Es caracteritza, entre d'altres aspectes, per l'establiment d'uns salaris dignes, unes condicions laborals adequades i la protecció de la seguretat i la salut de les persones treballadores, l'absència d'explotació infantil, l'autonomia i millora de la condició social de les dones, la protecció del medi ambient, la gestió democràtica, el prefinançament de la producció, les relacions comercials a llarg termini i la prima social. La inclusió d'aquestes clàusules per a una compra pública ètica, en la prestació del servei o en el subministrament de productes, suposa un compromís dels poders adjudicadors, que aposten per criteris ètics més exigents i, d'aquesta manera, beneficien els productors que compleixen amb les convencions internacionals sobre condicions laborals i salarials dignes, drets dels treballadors i de les treballadores i la lluita contra el treball infantil. Aquestes clàusules per a una compra pública ètica en el sector tèxtil i alimentari es poden incloure, sempre que per raó del producte objecte de la prestació sigui possible, en aquells contractes que tinguin per objecte serveis de restauració, cafeteria, menjador i subministraments de menjar o de roba vinculats a un servei públic com els hospitals, escoles, residències o centres penitenciaris. En el cas de productes agroalimentaris, cal tenir en compte que, si aquests també es produeixen a Catalunya, cal donar prioritat a l'adquisició de productes agroalimentaris de proximitat, frescos i de temporada, atès allò establert al Pla de contractació pública alimentària de Catalunya, aprovat per Acord del Govern de data 16 de juny de 2015.

Així mateix, també es poden incloure com a criteris d'adjudicació en la prestació del servei o en el contingut del subministrament. Amb l'objectiu d'introduir els criteris ètics durant tot el cicle del producte, es poden incloure aquestes clàusules per a calcular el cost del cicle de vida d'un producte i determinar, així, l'oferta econòmicament més avantatjosa. En el cas dels productes tèxtils, el cicle de vida va des de l'extracció de la matèria primera fins a la distribució, passant per la transformació i confecció de les peces de roba, i, en el cas dels productes alimentaris, aniria des de la plantació, passant pel conreu, la manufactura, si és el cas, fins arribar a ser un producte consumible. Es poden exigir certificats o homologacions, igual que en el cas de les ecoetiquetes, però sempre s'ha de permetre als licitadors la possibilitat d'aportar altres mitjans d'acreditació de les característiques del producte equivalents al requerit.

Es podrà tenir en compte en l'adquisició de productes:

- a) Compra de productes amb un cicle de vida útil el més llarg possible. En tot cas, sempre que es pugui compra de productes a granel, recarregables, reutilitzables o susceptibles de reparació.
- b) Utilització d'energia renovable al 100% certificada.
- c) Que la cadena de subministrament ha complert el codi de conducta SA 8000/Fair Wear Foundation, o similar, o bé una certificació d'una auditora externa.
- d) Garantir la utilització de productes de comerç just a les màquines expenedores situades en espais de titularitat municipal, productes avalats amb l'acreditació WFTO.

- e) En productes tèxtils, compliment amb els requisits a l'Etiqueta Ecològica Europea o Öko-Tex Standard 100.
- f) El subministrament de paper, ha de ser lliure de clor (TCF) i complir criteris ambientals d'alguna etiqueta ecològica tipus I. Complementàriament establir un percentatge mínim del 50% del total del paper subministrat.

Models de clàusules:

- Com a objecte del contracte:
 - *“Contracte de servei de venda automàtica amb productes de comerç just.”*
- Com a criteri d'adjudicació (a mode d'exemple):
 - *“Pel compromís d'utilitzar productes de comerç just almenys en un 10% del total de productes o en un 10% del pressupost: xx punts.”*
 - *“Pel compromís d'utilitzar productes de comerç just almenys en un 30% del total de productes o en un 30% del pressupost: xx punts.”*
 - *“Pel compromís d'utilitzar productes de comerç just almenys en un 50% del total de productes o en un 50% del pressupost: xx punts.”*
 - *“Per l'increment del percentatge de subministrament en 10% paper reciclat: (fins xx punts)”*
- Com a condició d'execució:
 - *“El 50% de la totalitat dels productes següents: cafè, te, infusions, cacau, sucre, arròs, mel, sucs, fruita fresca, espècies, vi, cotó, flors, fruits secs, productes tèxtils, o d'altres, provindrà del comerç just.”*
 - *“El 50% del pressupost d'adquisició d'aquests productes provindrà del comerç just.”*
 - *“L'empresa contractista vetllarà perquè en l'execució del contracte tots els productes que s'utilitzin vinguin d'empreses que compleixen amb les normes internacionals aprovades per l'Organització Internacional del Treball, les quals tenen per objecte promoure drets laborals, fomentar l'oportunitat de treball decent i millorar la protecció social.”*

5. CLÀUSULES PER A LA TRANSPARÈNCIA FISCAL

En matèria de transparència fiscal, l'article 159.2.2 de la Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, preveu que els plec de clàusules administratives puguin recollir l'exigència d'una declaració responsable o bé la inclusió d'una clàusula ètica per tal que els licitadors, adjudicataris i subcontractistes, o les empreses filials o vinculades d'aquests, es comprometin a complir rigorosament la legislació tributària i, específicament, a no fer operacions financeres contràries a la normativa tributària, en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

Pel que fa a la previsió legal d'una clàusula ètica, aquesta clàusula es pot incloure com a condició d'execució per a obtenir el compromís, per part de l'empresa adjudicatària, d'executar el contracte amb criteris de transparència fiscal, de compliment rigorós de la legislació tributària i de compromís a la no realització

d'operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

Models de clàusules:

➤ Com a obligacions del contracte:

- *“Els contractistes i els subcontractistes, incloses les filials o empreses vinculades que executin el contracte, es comprometen a executar el contracte amb criteris d'equitat i transparència fiscal, per la qual cosa els ingressos o beneficis procedents d'aquest contracte públic han de ser íntegrament declarats i tributs d'acord amb la legislació fiscal vigent, sense que en cap cas es puguin utilitzar domicilis fiscals inclosos en algun país de la llista de paradisos fiscals establerta per l'OCD o la Comissió Europea, bé sigui de forma directa o a través de les empreses filials.”.*

- *“L'adjudicatari i, si escau, els subcontractistes estan obligats a presentar una declaració responsable en la qual es comprometen a complir rigorosament la legislació tributària, laboral i de seguretat social, i, específicament, a no fer operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.”.*

6. CLÀUSULES PER AL FOMENT DE LA PETITA I MITJANA EMPRESA (PIME)

Amb la inclusió d'aquestes clàusules, es pretén facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública. L'Acord del Govern, de 16 d'abril de 2013, de mesures per facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública, té la voluntat d'incidir en l'increment de la transparència, la participació i l'eficiència general de la contractació pública, potenciant actuacions amb aquesta finalitat, i estableix mesures de foment i criteris d'actuació per a facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública. El Decret llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública, estableix criteris d'actuació que comporten facilitar l'accés de les pimes a la contractació pública, com és la divisió del contracte en lots.

Models de clàusules:

➤ Com a obligacions del contracte:

- *“En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria “x” amb petites i mitjanes empreses.”.*

- *“El contractista ha d'acreditar el compromís amb el subcontractista de pagament en un termini, que no pot ser superior al termini efectiu de pagament per part de l'Administració.”.*

7. CLÀUSULES AMBIENTALS GENERALS

La finalitat d'incloure aquestes clàusules és l'assoliment de les polítiques públiques de protecció del medi ambient. Al nostre ordenament jurídic existeixen múltiples regulacions sectorials que exigeixen als poders públics aquesta protecció al medi

ambient, i que han de tenir-se en compte. Aquest tipus de clàusules inclouen infinitat de finalitats i es poden referir, entre d'altres, a aspectes com: evitar la producció de residus comprant productes amb una vida útil més llarga; reduir el consum de recursos; tenir en compte el consum energètic dels productes; productes de fàcil reciclatge; productes que excloguin substàncies perilloses per al medi o la salut humana; ús de matèries primes que proveniguin de recursos renovables gestionats de manera sostenible; reduir emissions contaminants; etc. Aquestes clàusules poden utilitzar-se en qualsevol de les fases del contracte, s'han d'integrar al càlcul del cicle de vida del contracte i valorar-se a l'hora de determinar el preu del contracte, sempre que hi hagi paràmetres objectius per a fer-ho, i d'acord amb les fórmules i criteris aprovats per la Direcció General de Contractació Pública. Per a obtenir uns criteris més específics d'utilització d'aquestes clàusules en funció de l'objecte del contracte, s'atendrà a les guies específiques en matèria ambiental aprovades per la Junta Consultiva de Contractació de la Generalitat de Catalunya.

Models de clàusules:

➤ Com a objecte del contracte :

- *“Contracte de subministrament de paper 100% reciclat, lliure de clor, etc.» «Contracte d'adquisició de vehicles amb baixa emissió de CO2 i partícules.”*

➤ Com a criteri d'adjudicació :

- *Es poden incloure criteris mediambientals en els criteris d'adjudicació, com l'estalvi d'aigua, materials, energia o ús de materials reciclats, ús vehicles elèctrics (en el cas que procedeixi). També es poden incloure variants relatives a les millores mediambientals.*

- *“Propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra*

Es valoraran propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra, justificant el seu ús, eficiència, viabilitat i ús. Caldrà presentar una breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu. S'haurà de presentar breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu.”

- *“Proposta per millorar el pla de residus de l'obra*

Es valoraran propostes per millorar el pla de residus de l'obra, per tal d'optimitzar la gestió de residus durant l'execució de les obres, segons el procés constructiu proposat justificant el seu ús, eficiència, viabilitat i ús. S'haurà de presentar breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu.”

- *“Propostes per millorar l'estalvi energètic de l'obra*

Es valoraran propostes per millorar l'estalvi energètic de l'obra, optimitzar el consum energètic durant l'execució de les obres, segons el procés constructiu proposat, justificant el seu ús, eficiència, viabilitat i ús. S'haurà de presentar breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu.”

- *“Actuacions amb criteris de sostenibilitat i mediambientals*

Els licitadors podran incorporar materials, maquinària o procediments constructius que suposin una clara millora dels paràmetres mediambientals i de sostenibilitat de l'execució

de l'obra, amb enfocament d'anàlisi de cicle de vida, la generació de residus, petjada del carboni, canvi climàtic, esgotament de recursos i /o demanda energètica, sense que això suposi una reducció de la qualitat de les unitats d'obra ni de les seves condicions posteriors de conservació.

Les proposicions presentades hauran d'ésser revisades pels Serveis Tècnics de l'Ajuntament per garantir el seu interès mediambiental i sostenible.

Els licitadors podran aportar propostes alternatives en disseny de mesclures bituminoses a baixes temperatures mitjançant l'ús d'additius al betum, etc., reciclatge dels residus generats per l'obra o procediments constructius que tinguin per objectiu la millora dels paràmetres medi ambientals del projecte i del procés constructiu.”

- *“Proposta de mesures de gestió mediambiental (fins XX punts)*

➤ Com a condició d'execució (a mode d'exemple):

Podran assenyalar-se requeriments mediambientals com a condició d'execució del contracte vinculant a l'empresa adjudicatària a executar el contracte d'una determinada manera: utilitzar energies renovables, utilització de productes lliures de tòxics, formació, etc.

8. CLÀUSULES ALIMENTÀRIES

L'Acord del Govern de 16 de juny de 2015 aprova el Pla de contractació pública alimentària de Catalunya, per impulsar la incorporació, als expedients de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats del sector públic que en depèn, de determinats aspectes relacionats amb la qualitat dels productes agroalimentaris i les repercussions ambientals de la producció d'aliments, els quals tenen també una incidència indirecta en la salut pública. En aquest Pla es defineixen conceptes com: producció agrària ecològica, producció integrada o producte fresc, i s'inclouen exemples de clàusules socials d'aquesta tipologia que es poden incloure en els contractes. Aquestes clàusules poden incloure's com a condició especial d'execució, i preveure l'obligació del contractista de servir aliments de producció agrària ecològica o producció integrada, o exigir la utilització d'un percentatge mínim de productes frescos i de temporada en els contractes de serveis de restauració pública col·lectiva de centres d'ensenyament, centres hospitalaris i residències de gent gran, i altres subministraments de menjar vinculats a un servei públic. En la resta de contractes, es poden incloure aquestes clàusules quan incloure-les faci més eficient la prestació. També es poden incloure com a criteri d'adjudicació, en aquells contractes que tinguin per objecte la prestació d'un servei de restauració o el subministrament d'un producte alimentari.

En aquells contractes que comportin el subministrament d'aliments, es pot exigir que els productes tinguin etiquetes ecològiques, certificacions de producció integrada i similars. Per a evitar limitar l'accés al contracte de productes que no estan certificats, però que reuneixen les mateixes característiques, s'ha de permetre als licitadors que puguin acreditar per altres mitjans que els seus productes compleixen les condicions requerides. Per tant, si es vol adquirir un producte ecològic, es pot exigir una etiqueta ecològica específica o una certificació determinada, però sempre s'ha de permetre a tots els licitadors la possibilitat

d'aportar proves que demostrin que les característiques del seu producte equivalen al requerit malgrat no disposar de certificació o etiqueta.

Models de clàusules:

- Com a obligació del contracte:
 - “xxx productes agroalimentaris o un x% dels productes alimentaris que formin part de la prestació seran frescos.”
 - “El xx% de fruites, verdures i hortalisses que formin part de la prestació seran de temporada / de producció ecològica / de producció integrada.”
- Com a criteri d'adjudicació :
 - “Proposta de menú (especificar productes proximitat, aliments frescos, qualitat de producció integrada, de producte ecològic, i de producte de proximitat i l'origen dels productes frescos, etc...) .fins a XX punts”

9. CLÀUSULES LINGÜÍSTIQUES

L'òrgan de contractació ha de vetllar per tal que l'execució dels contractes asseguri el compliment de criteris lingüístics per emparar, fomentar i normalitzar l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits, d'acord amb les previsions de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, [i que es garanteixi l'ús normal i oficial del català i del castellà d'acord amb el Reglament per a l'ús de la llengua catalana a l'Ajuntament de Lleida aprovat pel Ple de l'Ajuntament en sessió de data 25 d'abril de 2014, publicat en el BOP de data 5 de novembre de 2014.](#)

Models de clàusules:

- Com a condició d'execució del contracte:
 - “L'empresa contractista i, si escau, les empreses subcontractistes, han d'emprar, almenys, el català en els rètols, les publicacions, els avisos i en la resta de comunicacions de caràcter general que derivin de l'execució de les prestacions objecte del contracte. En particular, l'empresa contractista ha de lliurar tota la documentació tècnica requerida per al compliment de l'objecte del contracte almenys en llengua catalana. En tot cas, l'empresa contractista i, si escau, les empreses subcontractistes, queden subjectes, en l'execució del contracte, a les obligacions derivades de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i de les disposicions que la desenvolupen.
 - “En els contractes de subministraments es podrà incloure, a més a més, la clàusula següent: «En particular, l'empresa contractista ha d'utilitzar, almenys, la llengua catalana en l'etiquetatge, l'embalatge, la documentació tècnica, els manuals d'instrucció i en la descripció d'altres característiques singulars dels béns i productes, d'acord amb el que es determina en el plec de prescripcions tècniques particulars. Per tant, conjuntament amb el lliurament dels béns objecte d'aquest contracte, l'empresa contractista ha de lliurar els manuals corresponents, així com tota la documentació tècnica necessària perquè funcioni, almenys, en llengua catalana.”

10. CLÀUSULA ÈTICA

D'acord amb l'article 55.2 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, les administracions i els organismes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han d'incloure en els plecs de clàusules contractuals els principis ètics i les regles de conducta als quals han d'adequar l'activitat els contractistes i les persones beneficiàries, així com també han de determinar els efectes d'un eventual incompliment d'aquests principis. En compliment d'aquesta previsió legal, en cada plec de clàusules o document regulador de la contractació, s'han de fer públics els principis ètics i les regles de conducta als quals els licitadors i els contractistes han d'adequar l'activitat en les relacions contractuals en l'àmbit de la contractació pública. Així mateix, i de conformitat amb l'article 3.5 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, els contractes del sector públic han d'incloure les obligacions dels adjudicataris de facilitar la informació establertes per aquesta llei, sens perjudici del compliment de les obligacions de transparència. Els plecs de clàusules establiran la subjecció als principis ètics determinats a la clàusula ètica i que tindran la consideració de condició especial d'execució del contracte.

Models de clàusules:

➤ Com a obligació del contracte:

- "1. Els licitadors i els contractistes assumeixen les obligacions següents:
 - a) Observar els principis, les normes i els cànons ètics propis de les activitats, els oficis i/o les professions corresponents a les prestacions objecte dels contractes.
 - b) No realitzar accions que posin en risc l'interès públic.
 - c) Denunciar les situacions irregulars que es puguin presentar en els processos de contractació pública o durant l'execució dels contractes.
 - d) Abstenir-se de realitzar conductes que tinguin per objecte o puguin produir l'efecte d'impedir, restringir o falsejar la competència, com per exemple els comportaments col·lusoris o de competència fraudulenta (ofertes de resguard, eliminació d'ofertes, assignació de mercats, rotació d'ofertes, etc.).
 - e) Respectar els acords i les normes de confidencialitat.
 - f) Col·laborar amb l'òrgan de contractació en les actuacions que aquest realitzi per al seguiment i/o l'avaluació del compliment del contracte, particularment facilitant la informació que li sigui sol·licitada per a aquestes finalitats i que la legislació de transparència i els contractes del sector públic imposen als adjudicataris en relació amb l'administració o administracions de referència, sens perjudici del compliment de les obligacions de transparència que els pertocuin de forma directa per previsió legal.
- 2. Aquestes obligacions tenen la consideració de condicions especials d'execució del contracte."

Els adjudicataris assumeixen les obligacions següents :

- a) *Respecte a la NO utilització de treball infantil en cap fase del producte o servei que ofereix.*
- b) *Respecte a les Convencions de l'organització Internacional del Treball (OIT).*
- c) *Les empreses adjudicatàries hauran d'informar a l'òrgan de contractació dels medis que utilitzaran per tal d'influir en les polítiques de les empreses promovedores i evitar així vulneracions dels drets humans, o bé l'empresa mitjançant una declaració responsable declararà que les empreses subcontractistes no estan condemnades per resolució administrativa ferma (d'organismes internacionals com Nacions Unides, l'OCDE, etc.) per vulneració dels drets humans d'acord amb l'ordenament jurídic espanyol i els tractats internacionals subscrits.*

- d) *Compromís a què tota documentació, publicitat, imatge o material promocional o de difusió serà amb contingut NO sexista del llenguatge.*
- e) *Disposar o tenir en tramitació un Pla d'igualtat en cas d'empreses amb més de 250 treballadors, i la resta d'empreses hauran d'aportar el compromís d'engegar els treballs per adoptar mesures en matèria d'igualtat o, la redacció d'un Pla.*
- f) *Que l'empresa no opera directament o a través del grup empresarial en paradisos fiscals segons la normativa europea vigent en el moment de la licitació.*

11. CLÀUSULA DE CONFIDENCIALITAT

De conformitat amb el que disposa l'article 21 de la Directiva 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública; els articles 26.1.l), 140 i 153 del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre; l'Informe 11/2013, de 26 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, i la Resolució 115/2016, d'1 de setembre, del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, es considera convenient que els plecs de clàusules administratives incorporin una clàusula de confidencialitat que permeti l'equilibri entre el dret de confidencialitat dels licitadors i els principis de publicitat i transparència. Així mateix, en els termes de l'Informe 11/2013, de 26 de juliol, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, resulta recomanable que, en els plecs, a més de recollir-se una clàusula genèrica de confidencialitat, similar a la que es proposa, també s'adverteixi als licitadors de tot allò que en cap cas té caràcter confidencial

Models de clàusules:

- "Els documents i les dades presentats pels licitadors es poden considerar de caràcter confidencial si inclouen secrets industrials, tècnics o comercials i/o drets de propietat intel·lectual, i quan la difusió d'aquests a terceres persones pugui ser contrària als interessos comercials legítims dels licitadors i/o perjudicar la competència lleial entre les empreses del sector; o bé quan el tractament d'aquests pugui ser contrari a les previsions de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal. Si escau, els licitadors han de presentar una declaració de confidencialitat que ha de ser necessària i proporcional a la finalitat o interès que es vol protegir, i han de determinar de forma expressa i justificada els documents i/o les dades facilitades que considerin confidencials. No s'admeten declaracions genèriques o no justificades del caràcter confidencial. Sens perjudici de la declaració de confidencialitat dels licitadors, davant d'una sol·licitud d'informació correspon a l'òrgan de contractació valorar si aquesta qualificació és correcta, d'acord amb els principis de publicitat i de transparència que regeixen l'actuació administrativa, i corregir-la si escau, prèvia audiència dels licitadors. En cap cas tenen caràcter confidencial la proposta econòmica, les dades del Document Europeu Únic de Contractació (DEUC) que consten a registres públics i les dades següents en relació amb la proposta tècnica...()".*

12. CLÀUSULES D'ACCESSIBILITAT

Aquesta tipologia de clàusules garanteixen el conjunt de condicions de comprensibilitat i usabilitat que han de complir l'entorn, els espais, els edificis, els serveis, els mitjans de transport, els processos, els productes, els instruments, els aparells, les eines, els dispositius, els mecanismes i els elements anàlegs, perquè totes les persones els puguin emprar i en puguin gaudir amb seguretat i comoditat,

i de la manera més autònoma i natural possible. En aquells contractes de redacció de projectes d'obres, d'obres, o que comportin que la prestació del servei es faci en un immoble o terreny del contractista, o en els quals aquest apporti algun edifici o terreny per a efectuar la prestació, obligatòriament s'han de complir les condicions d'accessibilitat de la Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat, i la resta de normativa aplicable. De la mateixa manera, tots aquells contractes que incloguin: prestacions de serveis tecnològics, elaboració de pàgines web i programes, adquisició d'equips informàtics, etc., obligatòriament han de garantir que els serveis siguin accessibles també per a les persones amb discapacitat. I, en el cas d'adquisicions d'aparells informàtics, que es puguin posar a disposició un nombre determinat d'equips accessibles per a persones amb discapacitat.

S'ha de garantir l'accessibilitat, en la comunicació amb les administracions públiques i amb els proveïdors de serveis públics, de les persones amb discapacitats sensorials que ho requereixin, permetent l'accés a la informació més rellevant mitjançant la utilització de sistemes i mitjans que combinin la comunicació auditiva, la tàctil i la visual. En conseqüència, per a garantir l'accessibilitat, s'han d'establir, com a condicions especials d'execució en aquests contractes, obligacions vinculades a complir amb els criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tots que estableix la Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat, i la resta de normativa aplicable. Les millores, en relació amb les condicions especials obligatòries esmentades, poden incloure's com a criteris de valoració.

Models de clàusules:

➤ Com a criteri d'adjudicació:

- *"S'atorgaran x punts a les empreses licitadores que, en el moment de presentar la seva oferta, es comprometin a introduir en l'execució del contracte les normes o condicions bàsiques d'accessibilitat següents (...)."*
- *"S'atorgaran xxx punts a aquelles empreses licitadores que, en les actuacions vinculades a l'objecte del contracte, superin l'estàndard legalment establert en matèria d'accessibilitat, disseny per a tots, millora de les condicions de mobilitat de persones amb discapacitat, etc."*
- *"Criteri accessibilitat i integració (de 0 a XX punts), per exemple:*

Es valorarà que en els jocs hi hagi la presència d'elements d'integració per a infants amb discapacitats i es fomenti el joc inclusiu. S'ha de tenir en compte les diferents tipologies de discapacitat que s'adaptin a les necessitats dels nens i nenes, ja sigui discapacitat física, psíquica o sensorial. El licitador haurà de presentar un llistat detallat de tots els elements inclusius i adaptats que incloguin i especificar o justificar perquè es consideren inclusius determinant el grau d'accessibilitat :elements sense accessibilitat (grau 1), elements amb criteris d'accessibilitat universal (grau 2), elements específics per a nens amb discapacitat (grau 3)."

- *"Criteri capacitat(de 0 a XX punts), per exemple:*

Es valoraran la quantitat màxima real d'usuaris simultanis, degudament justificada i no desproporcionada, i el major rang d'edats possibles d'usuaris.

En el cas d'ofertar diversos elements de joc, la capacitat es calcularà sumant la capacitat de cadascun dels jocs."

- *"Criteri funcional (de 0 a xx punts), per exemple:*

Es valoraran les característiques lúdiques del joc i els elements que complementin les activitats dels jocs existents i alhora facilitin el joc col·lectiu i cooperatiu.”

- Com a condició d'execució:
“Els mitjans de comunicació, el disseny dels elements instrumentals i la implantació dels tràmits procedimentals emprats per l'empresa contractista en l'execució del contracte han de realitzar-se tenint en compte criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tots.”

13. ALTRES MESURES DE FOMENT DE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE

Als contractes, als plecs de clàusules administratives i als documents que regeixen la contractació es pot fer constar que l'adjudicatari té l'obligació de complir amb la legislació vigent en tot allò especialment vinculat a l'activitat que desenvolupa i a l'execució de la prestació; per exemple, en els contractes de subministraments bàsics d'aigua potable, de gas i d'electricitat, que han de complir amb les obligacions que estableix la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

Sens perjudici de tot allò establert, cal tenir en compte que sempre s'ha de donar compliment al que disposi la normativa vigent d'aplicació a cada contracte i, en particular, a la normativa següent:

- Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.
- Decret 86/2015, de 2 de juny, sobre l'aplicació de la quota de reserva del 2% a favor de persones amb discapacitat en empreses de 50 o més persones treballadores i de les mesures alternatives de caràcter excepcional al seu compliment.
- Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 de octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors.
- Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat.
- Llei 3/2007, del 4 de juliol, de l'obra pública.
- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.
- Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció, i el Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, pel qual es desenvolupa la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció.
- Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.
- Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Models de clàusules:

- Com a criteris de desempat:
- *“En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada per aquelles empreses que acreditin que compleixen amb mesures destinades a promoure la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en el mercat de treball, establertes de conformitat amb el que preveu la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, sempre que dita proposició iguali en els*

termes les més avantatjoses, des del punt de vista dels criteris objectius que serveixen de base per a l'adjudicació.”.

- *En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada per aquelles empreses que acreditin que compleixen amb mesures de conciliació laboral i familiar del personal adscrit a l'execució del contracte.*
- *“En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada per aquelles empreses que acreditin que disposen de major percentatge de persones adscrites a l'execució del contracte amb contractes indefinits.*
- *“En el supòsit que dos o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació d'aquest plec, tindrà preferència en l'adjudicació aquella proposició presentada per aquelles entitats reconegudes com organitzacions de comerç just en els contractes que tinguin per objecte productes en què existeixi alternativa d'aquesta naturalesa.”.*
- *“Tindrà preferència en l'adjudicació del contracte, sempre que iguali en els termes les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixen de base per a l'adjudicació, la proposició presentada per les empreses licitadores que acreditin haver creat en els darrers anys més oportunitats d'ocupació per a persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, les quals estiguin desocupades i tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:*
 - a) Persones amb disminució física, psíquica o sensorial o amb malalties mentals que tinguin possibilitats d'inserció en el món laboral.*
 - b) Persones destinatàries de la renda mínima d'inserció.*
 - c) Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 6.1 de la Llei 10/1997, del 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció.*
 - d) Joves més grans de setze anys i menys de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.*
 - e) Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.*
 - f) Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones exrecluses.*
 - g) Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que es trobin, segons el parer dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió.*
 - h) Aturats de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys. La creació d'oportunitats d'ocupació per als col·lectius esmentats pot acreditar-se mitjançant la presentació de contractes de treball, tallers d'ocupació, plans formatius i programes de seguiment tutorial, entre altres mitjans.»*

➤ Ofertes anormals:

En un contracte on existeixi l'obligació de subrogar al personal, es pot incloure un criteri d'oferta anormal o desproporcionada, de manera que es consideri en tot cas una oferta desproporcionada o anormal aquella en què el preu sigui inferior a l'import dels

costos salarials mínims pel personal subrogat; sens perjudici que l'òrgan de contractació, en qualsevol contracte, pot apreciar temeritat si considera que l'oferta és molt baixa i sospita que no cobreix els costos salarials del personal que executarà el contracte.

- *“Es considera un paràmetre objectiu per a apreciar que les proposicions no poden ser complertes, com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats, la indicació d'un preu inferior als costos salarials mínims per categoria professional, segons el conveni laboral vigent.”.*

➤ Verificació i control d'execució dels contractes relatius al material informàtic, mobiliari o material d'oficina

a) Comprovació dels compromisos que les empreses licitadores han de subscriure com a part de l'oferta que presenten.

b) Elaboració d'un qüestionari de seguiment.

c) Anàlisi del qüestionari per tal que es pugui avaluar les respostes del qüestionari de seguiment, com a part del mateix procés de gestió del contracte.

d) Inspeccions: en algun moment tots els proveïdors i les proveïdores poden ser sotmesos a una inspecció de les seves instal·lacions.

➤ Determinar els incompliments de les clàusules socialment responsables, com falta molt greu o determinar que segons el servei o adquisició del producte sigui causa de resolució del contracte.

VI.- METODOLOGIA D'ELABORACIÓ, D'IMPLANTACIÓ I D'AVALUACIÓ

METODOLOGIA D'ELABORACIÓ

L'elaboració de la Guia de Contractació pública social de l'Ajuntament de Lleida té com a punt inicial el document- base elaborat pel Servei de Contractació.

Aquest document serà lliurat a la Presidència de la Comissió per a la Contractació responsable per tal que sigui tramés a tots els seus membres.

El Servei de Contractació també posarà a disposició dels integrants de la Comissió els corresponents dossiers de documentació que continguin: la normativa aplicable en matèria contractual a les administracions públiques, altres models de guies de contractació, articles d'experts, etc. S'establirà el procediment electrònic adient perquè puguin tenir accés còmode i àgil a aquesta documentació.

La Comissió decidirà el tràmit i el procediment que consideri més adequat pel debat del document. El Servei de contractació destinarà una persona per donar suport administratiu a la Comissió i per recollir les conclusions, suggeriments, aportacions, etc. en un document final.

El document de proposta que resulti dels debats i conclusions de la Comissió haurà de ser informat pels serveis jurídics del departament i per la Secretaria General i Intervenció.

Informat el document podrà ser sotmès a aprovació per l'òrgan competent de la Paeria. En aquest sentit, cal tenir en consideració que els documents qualificats com a "Guia" no estan categoritzats jurídicament en la normativa de règim local; no es poden considerar normes reglamentàries en tant que únicament estableixen pautes d'actuació i tenen un elevat component orientatiu (no imperatiu). Això faria que, en un primer anàlisi, la competència per a la seva aprovació hauria de correspondre a l'Alcaldia, en aplicació de les previsions de l'article 21.1.s) de la LRBRL. Malgrat aquesta atribució formal, no es pot descartar que la Guia pugui també ser aprovada pel Plenari, en tant que afecta a totes les contractacions que faci la Paeria (incloses les que són de competència plenària). Ambdues interpretacions serien raonables.

METODOLOGIA D'IMPLANTACIÓ

En primer lloc, caldria fer la necessària difusió (interna i externa) del document. Interna en tant que totes les unitats gestores de l'Ajuntament es veuran directament implicades. Externa, en tant que afectarà de manera immediata tant als possibles licitadors en processos contractuals municipals com a les persones o entitats que puguin ser beneficiàries directes o indirectes de les accions socials, mediambientals, etc. que siguin implementades.

La programació anual que ha d'elaborar el Servei de Contractació contindrà un llistat dels contractes (en vigor i previstos) que puguin ser objecte de reserva de conformitat amb allò revist en la D.A. quarta de la LCSP. Aquesta relació, una vegada validada o aprovada, serà feta pública i comunicada a les entitats representatives dels centres objecte de reserva.

Les Instruccions de Contractació de la Paeria inclouran el document – fitxa que reculli, en totes les contractacions, l'avaluació que en relació a l'aplicació de clàusules socials faci cada unitat gestora de l'Ajuntament. Tindrà un format que permeti que les unitats gestores s'hagin de pronunciar en cada cas sobre l'aplicabilitat (o no) de cadascun dels epígrafs del clausulat social de la Guia i facilitin els paràmetres per la fixació de les clàusules més adients en relació amb els objectius previstos.

En funció de la experiència i de l'aplicació d'aquest clausulat, el Servei de Contractació avaluarà la procedència d'incorporar alguna o algunes clàusules de manera permanent en el grup o grups de contractes en que la seva aplicació sigui avaluada com a adient.

Les unitats gestores podran designar un responsable de seguiment del compliment del clausulat social d'un o diversos contractes. Si no es designa cap responsable, serà la unitat gestora qui haurà d'elaborar un informe que permeti avaluar la conveniència i els resultats de les clàusules socials incorporades als contractes que gestionen.

METODOLOGIA D'AVUACIÓ

L'aplicació de la Guia de Contractació pública social de l'Ajuntament de Lleida haurà de ser sotmesa a una avaluació doble: de compliment i de resultats.

Es òrgans competents de la Paeria hauran de fixar la metodologia d'avaluació interna.

L'avaluació externa s'efectuarà per la Comissió o òrgan que tingui en cada moment atribuïdes aquestes funcions. Caldrà garantir que en aquest òrgan hi participin les entitats, organitzacions, etc. representatives dels sectors implicats en tot el procés de la contractació en allò que afecti al clausulat social, especialment en tant que poden fer una avaluació real dels resultats obtinguts en cadascun dels sectors afectats.

METODOLOGIA DE REVISIÓ

L'actualització de la Guia de Contractació Pública Social a l'Ajuntament de Lleida s'actualitzarà quan es donin les següents situacions:

- 1.- Quan es produeixi una modificació del marc legal.
- 2.- Anualment, fent una revisió en funció de l'avaluació del procés i de les aportacions que es puguin fer per part de serveis municipals, els grups municipals i les entitats.
- 3.- Quan circumstàncies excepcionals aconsellin la revisió.

PROPOSTES realitzades per:

FEDERACIÓ ALLEM LLEIDA
ASSOCIACIÓ DROWN LLEIDA
GRUP COMÚ DE LLEIDA
GRUP PP